

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Надежда Иванова Михайлова-Сталянова,

Катедра по български език,

Факултет по славянски филологии, СУ „Св. Климент Охридски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование: 2. Хуманитарни науки
професионално направление 2.1. Филология (История на българския книжовен език)

Автор: Зорница Любенова Иванова

Тема: „Развитие на административната лексика и терминология в новобългарския книжовен език (от Освобождението до Втората световна война)“

Научен ръководител: доц. д-р Владислав Миланов

1. Общо описание на представените материали

Със заповед на Ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“ № РД РД-38-152/25.03.2024 г съм определена за член на научното жури (изготвяне на становище) за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема **„Развитие на административната лексика и терминология в новобългарския книжовен език (от Освобождението до Втората световна война)“** за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (История на българския книжовен език). Автор на дисертационния труд е Зорница Иванова с научен ръководител доц. д-р Владислав Миланов от СУ „Св. Климент Охридски“.

Цялата документация, свързана с докторантурата и Правилника за прилагане на ЗРАС на СУ „Св. Климент Охридски“ за провеждане на процедура по защита на дисертация за придобиването на образователната и научна степен „доктор“, бяха надлежно предоставени на Научното жури и напълно отговарят на всички изисквания. При съответствие на цялата документация и изпълнение от страна на докторантката на всички условия за придобиване на научната и образователна степен „доктор“, в останалата част на рецензията предмет на обсъждане ще бъде изключително дисертационният труд със заглавие **„Развитие на административната лексика и терминология в новобългарския книжовен език (от Освобождението до Втората световна война)“**.

2. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертацията е в обем от 205 страници и се състои от: увод, 4 глави, заключение, научни приноси, списък на цитираната литература и приложения.

Като цел на дисертацията си авторката събирането и описанието на разнообразието от административна лексика през периода от Освобождението до Втората световна война, както и установяването на пътищата и моделите на нейното навлизане и утвърждаване в правния и административен дискурс. Дисертационният труд описва развитието на административната лексика в България, като анализира нейния произход и влиянието на различни езикови и културни фактори.

По отношение на използваната методология дисертантката прилага комбиниран подход, като съчетава таксономичен, идеографски и семантичен подход при категоризирането и класифицирането на административната лексика.

В глава I. Теоретични основи на изследването е направен преглед на научната литература през фокуса на особеностите на административната лексика и социално-политическия контекст на нейното обособяване и развитие.

Глава II. Социално-културна и историческа обстановка на периода от Освобождението до Втората световна война проследява особеностите на социално-културната и историческа обстановка в избрания период за анализ.

Особено приносна е глава III. Класификация на административната лексика. Тя е посветена на класификацията на административната лексика и изследва произхода, същността и начините на установяване на административната лексика, като се фокусира върху социалните, икономическите и политическите промени като предпоставка за лексикалното разнообразие.

Разглеждането на отделните документи в тяхната хронологична последователност е подход, който демонстрира диахронията в терминологията. Тук наблюдаваме прегледна класификация на юридическа лексика, корпоративна лексика, лексика, свързана с имотното право, военна и служебна лексика и др.

Глава IV. Административен стил и административна лексика има за цел да се идентифицират развиващите се тенденции в административния стил през първите години след Освобождението. Отново виждаме класификация на термини, обобщени по семантичен признак.

Заключението представлява синтезирано резюме на изследването, което обобщава резултатите и подчертава направените изводи. Изводите по същество са доказателство за научния анализ в дисертацията, особено в частта за пътищата и моделите на проникване и навлизане в правния и административен дискурс, въпросът дали в съвременното законодателство е останала архаична лексика. И др.

Приемам приносните моменти на авторката като адекватна самооценка на дисертационния труд. Като основен принос трябва да открием първото изследване на административната лексика и терминология от избрания времеви период.

Накрая бих искала като читател да изразя задоволството, с което се запознах с текста на Зорница Иванова. Стилът ѝ е научен, стегнат, прецизен, но не и прекалено терминологизиран. Дисертацията се възприема лесно и поради организацията на текста и наличието на илюстративен материал, подробно и точно разпределен в таблици. Примерите подкрепят тезите на дисертантката и логично водят към представените изводи. Богатият ексцерпиран материал, извлечен от архиви (архив на Националната библиотека „Св.Св. Кирил и Методий“, електронен архив на българските закони) категорично свидетелства в полза на излаганите тези. Особено приносен е и анализът на социалните, икономическите и политическите промени като предпоставка за развитието на административния стил. В дисертационния труд ясно се вижда обвързване на лингвистичните процеси с екстралингвистичните фактори. Интердисциплинарността в подхода на З. Иванова е това, което прави текста четивен и интересен дори за неспециалисти

Библиографията се състои от 22 единици на български език, като отразява основните трудове по проблема.

Оценка на автореферата: Представеният от докторантката автореферат коректно отразява съдържанието на дисертационния труд. Той съдържа необходимите реквизити, сред които приносите на дисертацията и списък на публикациите по темата.

Преценка на публикациите по дисертационния труд:

Зорница Иванова има 5 публикации по темата на дисертацията

Заключение: Дисертацията отговаря на изискванията за присъждане на докторска степен (проведено самостоятелно изследване с прилагане на определена методология и изготвяне на цялостен научен текст, със специално създадени за целта корпуси). Авторефератът напълно отразява съдържанието на представения дисертационен труд

Въз основа на гореизложеното мнение, убедено предлагам на почитаемото жури да гласува положително за присъждането на Зорница Иванова на научната и образователна степен „доктор“.

.....

(професор д-р Надежда Иванова Михайлова-Сталянова)